VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Lausunto

Rahoitusmarkkinaosasto
Milla Kouri, Jyrki Knuutinen

21.2.2017

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Asia: U 13/2017 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (varhaisen vaiheen saneeraus ja toinen mahdollisuus)

Taustaa ja asian valmistelu

Valtiovarainministeriö on osallistunut valtioneuvoston kirjelmän laatimiseen ja antanut oikeusministeriölle lausunnot sekä kirjelmää valmisteltaessa että komission ehdotusta edeltävän julkisen kuulemisen yhteydessä (E 46/2016 vp). Valtiovarainministeriön edustajat ovat osallistuneet neuvoston työryhmään ehdotusta käsiteltäessä.

Maksukyvyttömyyskehikot EU:ssa ja euroryhmässä

Maksukyvyttömyysjärjestelmien toimivuus ja tehokkuus on välttämätöntä sekä EU:n että jäsenvaltioiden talouden ja yhteismarkkinoiden sekä rahoitusmarkkinoiden toimivuuden vahvistamiseksi. Valtiovarainministeriö jakaa kannan, että maksukyvyttömyysmenettelyjen toimivuuden kehittäminen vahvistaa sekä pääomamarkkina- että pankkiunionin tavoitteita (E 56/2016 vp). Direktiiviehdotuksen taustoissa nostetaan selkeästi esille liittymät sekä pääomamarkkinaunioniin että pankkitoiminnan sääntelyyn.

Kansallisten maksukyvyttömyysjärjestelmien vertaamisen avulla voidaan asettaa vertaispainetta niille jäsenvaltioille, joiden maksukyvyttömyysjärjestelmät eivät toimi nopeasti ja tehokkaasti. Suomen maksukyvyttömyysjärjestelmien tehokkuus todetaan myös komission direktiiviehdotuksen perusteluissa.

Euroryhmässä käytiin vuoden 2016 aikana kolme temaattista keskustelua jäsenvaltioiden maksukyvyttömyyskehikoista. Maksukyvyttömyyskehikot ovat osa euroryhmän yleistä kasvua ja työllisyyttä koskevia teemakeskusteluita (työpaikat, kasvu, investoinnit ja kilpailukyky).

Direktiivin vaikutukset

Ehdotuksen yleisenä tavoitteena on, että konkurssien sijaan käytettäisiin enemmän velkojen uudelleenjärjestelyjä, mikä johtaa maksukyvyttömyystilanteissa ja -ongelmissa velkojienkin kannalta parempaan lopputulokseen. Tällainen perusajatus on elinkelpoisen liiketoiminnan ja siihen liittyvien arvojen säilyttämisen kannalta perustultua ja kannatettavaa.

Ehdotuksessa säännellään velallisyritysten uudelleenjärjestelysuunnitelmien sisältöä ja niihin liittyvää päätöksentekoa sekä rajataan velkojien ja osakkeenomistajien oikeutta kohtuuttomalla tavalla estää uudelleenjärjestelyitä. Maksukyvyttömyysmenettelyjen yhdensuuntaistamisella voidaan tukea EU:n yhteismarkkinoiden mukaan lainamarkkinoiden kehittämistä. VM:n asettama kotimaisten joukkolainamarkkinoiden kehittämistä käsitellyt työryhmä on ehdottanut loppuraportissaan, että joukkolainojen muuttaminen osakkeiksi ei kansallisissa yrityssaneerauksissa tulisi välttämättä edellyttää osakkeenomistajien suostumusta.

Pankkien järjestämättömiä luottoja on yleisesti vähemmän niissä maissa, joissa maksukyvyttömyysmenettelyt hoituvat tehokkaasti. Ehdotus edistää pidemmällä tähtäimellä pankkien järjestämättömien luottojen hoitamista EU:ssa ja euroalueella.

Valtiovarainministeriö katsoo, että direktiivillä on sekä suoranaisia vaikutuksia Suomeen ja kansalliseen voimassa olevaan sääntelyyn että samalla EU-tasoisia yhteismarkkina- ja taloudellisia vaikutuksia. Suomen maksukyvyttömyysjärjestelmien tehokkuuden johdosta muutosehdotuksen kansalliset hyödyt ovat mielestämme odotettavissa pääosin EU:n yhteismarkkinoiden tehostumisen ja talouden vahvistumisen kautta.